GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 133. *Sâmbătă, 15 (27) Iunie* **1885.**

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei."

Cu I Iuliu st. v. 1885 se începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care invitâm pe toţĭ onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ **3 fl.**
„ şése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ şese „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

NB. Preţurile acestea le-amŭ ficsatŭ spre a uşură abonanţilorŭ noştri din România plata abonamentului, fără a mai socoti agiulŭ.

Rugămŭ pe domnii abonenţĭ, ca sĕ binevoiască a-şi reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espediţiunea ḍiarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a arĕta şi posta ultimă.

Administraţinea „Gazeteĭ Transilvaniei."

Braşovŭ, 14 (26) Iunie 1885.

Nu e de glumă. Afacerea ajutorului de statŭ devine din ḍi în ḍi mai amenințătóre. Se pare că ministrulŭ Trefort a aflatŭ în acéstă fatală afacere punctulŭ de sprijinŭ archimedicŭ, de care voiesce e se servi spre a scóte din ţîţînĭ constituţiunea bisericei române greco-orientale.

In mânia tuturorŭ declaraţiunilorŭ şi hotărîrilorŭ consistoriului şi a sinodului archidiecesanŭ ministrulŭ de culte şi de instructiune provócă comunele bisericescĭ şi pe preoţii noştri greco-orientalĭ, prin organele administrative, de a se adresá *directŭ* la dênsulŭ pentru ajutorŭ.

Ni se împărtăşesce copia unei circulare ministeriale, care a fostŭ publicată de către notarii de cercŭ în cele şépte sate vecine, la ordinulŭ solgăbirĕului Henter.

In acéstă caracteristică circulară ministrulŭ arată cum rogarea consistorului din Sibiiu a rĕmasŭ fără de nicĭ unŭ resultatŭ şi cum a fostŭ împuternicitŭ dênsulŭ de a împărţí ajutorulŭ de statŭ *chiar şi cu ignorarea autorităţii bisericescĭ*, conformŭ statutului dela 15 Decemvre 1883; arată în fine că 4000 florinĭ se punŭ la disposiţiunea Metropolitului pentru ca sĕ-şĭ susţină véḍa cu ele, şi în privinţa celorlalte 20,000 fl. se avisézâ comunele bisericescĭ şi preoţii de a adresá cererile lorŭ directŭ la ministrulŭ de culte, până la finea lui Iuliu a. c.

Circulara ministerială pórtă data de 4 Maiu a. c. se vede însĕ din data de 20 Iuniu a memoratului ordinŭ solgăbirăescŭ, că numai după ţinerea sinodului estraordinarŭ au fostŭ provocate organele administrative de a-o publica prin comune, ca preoţii românĭ gr. or. şi comunele bisericescĭ sĕ alerge cu rugămintele lorŭ la ministrulŭ.

Cunóscemŭ votulŭ sinodului estraordinarŭ din Sibiiu. Elŭ ḍice: nu primimŭ ajutorulŭ cu condiţiunea ca guvernulŭ sĕ 'lŭ împartă, ci numai décă se va da bisericei. Ministrulŭ ignorândŭ acestŭ votŭ vine acum şi ḍice: Am 20,000 florinĭ de împărţitŭ, comunele şi preoţii românĭ gr. or., carĭ au lipsă de ajutorŭ, sĕ se adreseze directŭ la mine până la finea lui Iulie a. c.

D-lŭ Trefort scie prea bine, că nimenĭ nu póte sili pe preoţii românĭ de a cere şi de a primi ăjutorŭ directŭ dela guvernŭ. Dér Escelenţa Sa scie încă şi mai multŭ, scie că preoţii trebue sĕ asculte de autoritatea supremă bisericéscă şi décă acésta ḍice: nu primimŭ, atuncĭ şi preoţii trebue sĕ ḍică: nu primimŭ, orĭ câtŭ de grea le-arŭ cădea celorŭ lacomĭ acéstă renuntare.

Ce ar ḍice d. Trefort de acei funcţionarĭ ai statului, carĭ n'ar vrea sĕ ţînă contŭ de hotărîrile guvernului şi ale dietei? Negreşitŭ că i-ar timbra de rebelĭ şi ar cere pedepsirea lorŭ!

Şi óre numai funcţionarii bisericei, carĭ trebuie sĕ premérgă în tóte cu esemplulŭ, sĕ nu fie datorĭ a respectá hotărîrile autorităţii supreme bisericescĭ, a consistorului şi a sinodului?

Bine scie ministrulŭ de culte, ce purtare este prescrisă preotului în biserică, scie că prin neascultarea lui s'ar crea în sînulŭ numai o stare de anarchiă. De ce invită elŭ dér pe preoţii românĭ gr. or. de a cere ajutorŭ directŭ dela guvernŭ cu încungiurarea şi călcarea voinţei autorităţii bisericeşcĭ?

S'ar părea, că d-lŭ Trefort, care ca ministru de culte este obligatŭ a luá în scutulŭ sĕu véḍa bisericei şi disciplina ei, nu voiesce prin mĕsură amintită decâtŭ sĕ pună la probă pe preoţii noştri şi sĕ se convingă, décă ei suntŭ pe deplinŭ cónscii de sânta lorŭ chiămare şi décă sciu sĕ preţuéscă instituţiunile liberale ale bisericei.

Dér e mai probabilŭ — şi de acésta fórte ne tememŭ — că ministrulŭ de culte întinde o cursă periculósă clerului gr.-or. avêndŭ tendinţa ascunsă d'a face o spărtură în organisarea actuală a bisericei şi d'a subminá basele constituţiunei bisericescĭ.

Foile guvernului ni-o spunŭ acum pe faţă, că constituţiunea bisericei române gr.-or. este unŭ ghimpe în ochii celorŭ dela putere şi unele au începutŭ a cere chiarŭ reformarea acestei constituţiunĭ.

Preoţimea nóstră gr. or. trebue sĕ fie dér cu ochii în patru, căcĭ aici se tractézâ nu de 50 séu de 100 fl. ce-i va primi Stanŭ séu Branŭ ci de ceva mai multŭ: de viitorulŭ bisericei, de pacea şi liniştea şi de binele credincioşilorŭ ei.

Care preotŭ va încărcá cu sciinţă asupra sufletului sĕu pĕcatulŭ d'a fi contribuitŭ prin nesupunerea lui la dărăpănarea bisericei şi a instituţiunilorŭ ei? Preotulŭ sĕ-şĭ împlinéscă datoriele sale de cetăţênŭ lealŭ, dér nu aşa ca sĕ-şĭ uite de a sa sântă misiune, sĕ-şĭ uite ce datoresce véḍei, onórei, ordinei şi disciplinei bisericescĭ!

Circulara memorată ministerială s'a publicatŭ fără îndoélă în tóte comunele române greco-orientale. Ar fi fórte tristŭ décă s'ar afla între preoţii acestorŭ comune de aceia, carĭ, după tóte cele petrecute, sĕ mai stea la îndoélă că ce sĕ facă.

Dumneḍeu sĕ le dea puterea sufletéscă ca sĕ pótă resista până la sfêrşitŭ ispitei! Căcĭ trebue sĕ se scie dela celŭ dintêiu pău' la celŭ din urmă, că numai prin statornicia îşĭ vorŭ puté mântui sufletele de unŭ greu pĕcatŭ şi biserica de peire!

——o——

Circulara ministrului în afacerea ajutorului de statŭ.

Etă circulara şi ordinulŭ de care vorbimŭ mai susŭ:

Nr. 16013—1885.

Dela ministeriulŭ de culte şi instrucţiune publică.

Consistoriulŭ archidiecesei romane gr. or. s'a adresatŭ în urma însărcinărei sinodului, cu aceea rugare către Maiestatea Sa cesară şi apostolică regéscă, ca sĕ binevoiéscă a încuviinţá preagraţiosŭ ca ajutorulŭ de statŭ de 24,000 fl. pe anŭ sĕ se impartă pe séma comunelorŭ bisericei şi a preoţilorŭ numitei archidiecese, nu după statutulŭ aprobatŭ prin decisiunea prea înaltă cu data 15 Decemvre 1883, ci pe basa hotărîrei prea înalte dela 19 Maiu 1861.

Maiestatea Sa cesară şi apostolică regéscă a binevoitŭ prin decisiunea dela 20 Aprilie a. c. a nu luá în consideraţiă acésta rugare şi a mĕ împuternici pe mine prégăţiosŭ, ca sĕ impartŭ ajutorulŭ în înţelesulŭ statutului aprobatŭ prin înalta hotărîre dela 15 Decemvre 1883 chiar cu ignorarea (ocolirea, mellőzes) autorităţii bisericescĭ, la cas décă acésta ar persista pe lângă acea părere greşită, că biserica nu póte primi ajutorulŭ din cestiune de 24,000 fl. în condiţiunile cuprinse în statutŭ.

Prin decisiunea prea înaltă amintită Maiestatea Sa cesară şi apostolică regéscă a binevoitŭ a mĕ împuternici totodată pré graţiosŭ, ca pentru ca sĕ se ridice véḍa Metropolitului şi sĕ se asigureze influinţa lui patriotică asupra preoţimei subalterne, din ajutorulŭ de statŭ de 24,000 fl. spre ajutorarea esclusivă a preoţimei sĕ se pună suma de 4000 fl. la disposiţiunea Metropolitului, care va avé sĕ dea socotélă despre întrebuinţarea ei.

Despre acésta se încunosciinţézâ în legatură cu ordinaţiunea mea dela 18 Ianuariu 1884 nr. pres. 77 cu acelŭ adausŭ, ca aceste hotărîrĭ sĕ le aduceţĭ la cunoscinţa celorŭ interesaţĭ spuindu-le, că petiţiunile comunelorŭ bisericescĭ române gr. or. şi ale preoţilorŭ lorŭ, spre a li se da ajutorŭ din suma de 20,000 fl. ce a fostŭ lăsată la disposiţiunea mea, vorŭ fi a se aşterne şi de aicĭ încolo **directŭ** la ministeriulŭ de culte şi instrucţiune publică, ce se află sub a mea conducere, în modulŭ şi în timpulŭ indicatŭ în statutulŭ dela 1883, respective în punctulŭ din urmă alŭ ordonanţei mele susŭ memorate.

Budapesta 4 Maiu 1885. Trefort m. p.

——

Nr. 3326—1885.

Stimab. d. notarŭ
în:.......

Iţĭ împărtăşescŭ acestŭ ordinŭ în copiă cu însărcinarea, ca sĕ-lŭ comunicĭ obştei bisericescĭ gr. or. aflătóre în comuna d-tale cu acea observare, că petiţiunile suntŭ a se aşterne Escelenţei Sale d-lui ministru de culte şi de instrucţiune publică până la finea lunei lui Iuliu a. c.

Satulungŭ 20 Iuniu 1885. Henter m. p. solgăbirĕu.

——o——

Ministerulŭ Salisbury şi Rusia.

Telegrame sosite din Londra şi Parisŭ dau scirea — care în totŭ casulŭ are nevoiă de confirmare — că ambasadorulŭ rusŭ la curtea din St. James a primitŭ dela guvernulŭ din Petersburgŭ instrucţiunĭ „de a cere esplicărĭ dela Salisbury." Referi-se-vorŭ aceste esplicărĭ la cestiunea afgană orĭ la atitudinea noului cabinetŭ faţă cu Rusia, séu anume la atacurile cele aspre îndreptate deunăḍile în contra politicei ruse de către Salisbury şi Churchill, nu se scie şi nu o spune nicĭ „World" din Londra, care dă scirea telegrafică de mai susŭ. E probabilŭ însĕ că esplicărĭ se cerŭ în cestiunea din urmă. In casulŭ acesta nu'i rĕmâne lui Salisbury decâtŭ două căi: séu îşĭ cere scuse dela Rusia, precum 'şi-a cerutŭ Gladstone dela Austro-Ungaria când a luatŭ guvernulŭ

în mână, séu va refusa a da esplicărĭ şi atuncĭ încordându-se din nou relaţiunile între Anglia şi Rusia, sĕ cuprindă din nou pe Europa temerea de vr'o încurcătură.

Programulŭ radicalilorŭ francesĭ.

In Francia se pregătescŭ partidele pentru noua campanià electorală. Ţinŭ întrunirĭ şi se sfătuescŭ, caută aliaţĭ, desemnéză pe bărbaţii, carĭ li se parŭ apţĭ pentru conducerea alegerilorŭ. Cu deosebire radicalii suntŭ în mare activitate. Sâmbătă au ţinutŭ o adunare sub preşedinţa lui Clemenceau şi au primitŭ unanimŭ apelulŭ electoralŭ, care s'a şi publicatŭ în ḑiarele radicale.

Ceea ce nu le place radicalilorŭ, este împrejurarea că programulŭ, cu tótă moderaţiunea în care e scrisŭ — cum ḑice şi Rochefort — nu s'a subscrisŭ şi de aderenţii lui Ferry. Ei sciu bine, că numai câştigândŭ aderenţĭ şi din celelalte fracţiunĭ republicane potŭ avea maioritate în parlamentŭ şi astfelŭ sĕ ajungă la putere. Programulŭ, pe care „République française« ilŭ forfecă rĕu, cuprinde şése puncte principale, şi anume:

Radicalii cerŭ înainte de tóte sĕ se reviḑuiască constituţiunea, pentru ca votulŭ universalŭ sĕ devină în adevĕrŭ suveranŭ; ei vréu adecă, ca aceiaşĭ alegĕtorĭ sĕ alégă şi pe deputaţĭ şi pe senatorĭ, ca în Belgia. Alŭ doilea punctŭ cere, ca biserica sĕ se despartă de statŭ. Alŭ treilea punctŭ cere sĕ se introducă serviciulŭ militarŭ activŭ de 3 anĭ pentru toţĭ cetăţenii fără deosebire de posiţiune, ér voluntariatulŭ sĕ se desfiinţeze. In alŭ patrulea punctŭ se cere reformarea basei dărilor. Punctulŭ alŭ cincilea condamnă orice espediţiunĭ depărtate. In alŭ şéselea punctŭ se cere: protegiarea muncei.

Dacă luămŭ acum fiecare punctŭ separatŭ, amŭ putea face următórele observaţiunĭ:

Reviḑuirea constituţiei s'a făcutŭ în periodulŭ trecutŭ alŭ parlamentului, şi e întrebarea dacă e consultŭ ca imediatŭ sĕ sĕ facă o a doua reviḑuire, înainte de a se fi pusŭ în praxă cea dintâiu şi a i se sci greşalele şi lipsurile. Ce privesce punctulŭ alŭ doilea, despărţirea bisericii de statŭ o cerŭ toţĭ rapublicanii şi în Francia s'a făcutŭ multŭ pentru acesta, dar cum ḑice o fóiă francesă, nu se póte realisa într'o ḑi şi o nópte. Alŭ treilea punctŭ nu e nicidecumŭ la locŭ, dacă ne gândimŭ că voluntariatulŭ este institutŭ pentru tinerii cu carte, cărora unŭ anŭ de serviciu le este destulŭ, pe când ţĕranulŭ, care vine dela córnele plugului, îşĭ face educaţiunea în casarmă, unde cei mai mulţĭ învaţă a ceti şi scrie. Cu privire la reformarea basei dărilorŭ, „République française« întrébă: »Cum îşĭ închipueşce d. Clemenceau dările veniturilorŭ, şi cum îşĭ închipuesce elŭ micşorarea cheltuelilorŭ şi reviḑuirea tarifurilorŭ? Care cheltuelĭ sĕ se micşoreze? Cele pentru şcóle? Séu cele pentru şoselele ţĕrii? Cum sĕ se încépă scăderea tarifurilorŭ căilorŭ ferate, când societăţile îşĭ dau mare ostenélă sĕ întâmpine cheltuelile, şi statulŭ s'a îndatoratŭ sĕ acopere deficitele? Lumină, mai multă lumină!« Totŭ aşa de neclarŭ e punctulŭ alŭ cincelea; nu se lămuresce, că óre radicalii nu mai vréu nicĭ o politică colonială, séu că suntŭ nemulţămiţĭ cu păţaniile din Tonchingŭ, séu voiescŭ sĕ retragă trupele francese din tóte coloniele, până şi din Tunis, séu protestéză în contra viitórelorŭ întreprinderĭ. Mai neclarŭ decâtŭ tóte este punctulŭ din urmă. Ei nu spunŭ cum sĕ se protegeze munca: prin urcarea vămilorŭ, orĭ prin legislaţiune, orĭ prin recunóscerea dreptului la muncă de cătră statŭ?

Neclaritatea în care suntŭ învĕluite aceste puncte nu póte decâtŭ sĕ deştepte neîncredere în celelalte fracţiunĭ republicane, şi prin urmare nu e speranţă, că rêndurile radicalilorŭ se vorŭ înţesa prin nouĭ aderenţĭ. Dar unŭ rĕu resultă de aci pentru partida republicană, căcĭ slăbesce încâtva prin bariera ce o punŭ republicanii radicalĭ între ei şi între republicanii moderaţĭ.

SCIRILE ḐILEI.

Reuniunea de maghiarisare din Cluşiu are până acum 100,000 de subscripţiunĭ, şi alţii alérgă a se subscrie. Se vede că mare e numĕrulŭ celorŭ ce... perdŭ vremea cu utopii.

—0—

Suntemŭ informaţĭ, că cu ḑiua de 22 Iuniu viceprotopopului Petru Vlassa din Indolŭ i-s'a publicatŭ hotărîrea Tribunalului din Turda, pentru a fi pusŭ în stare de acusaţiune. S'a înstinuatŭ recursŭ în scrisŭ la Tabla regéscă.

—0—

Ministrulŭ ungurescŭ de comerţŭ a trimisŭ în secuime unŭ inspectorŭ economicŭ, ca sĕ organiseze acolo căşeria cu scopŭ d'a se promova cultura viteloru în acele ţinuturĭ muntóse. In multe părţĭ a reuşitŭ acéstă.

—0—

Funcţionarulŭ de poşte Alexandru Apostol din Pesta a sustrasŭ, dintr'o scrisóre de banĭ cu 44,000 fl., suma de 27,000 fl. S'a arestatŭ încă înainte d'a cheltui din banĭ. Relaţiunĭ cu o tĕnĕră fată l'au adusŭ în nenorocita situaţiune.

—0—

Ploi torenţiale cadŭ şi în Sibiu ca şi în Braşovŭ. Mercurĭ stradele Sibiiului erau dela unŭ trotoarŭ la celălaltŭ acoperite de apă. Cibinulŭ în unele părţĭ a eşitŭ din albiă. In mare întindere a inundatŭ sĕmĕnăturile şi livedile.

—0—

Se vorbesce, că ministrulŭ de finanţe ungurescŭ a promisŭ o sumă de 5000 fl. pe anŭ, în timpŭ de 4—5 anĭ, cu scopŭ d'a se regulá şi adapta băile dela Ocna-Sibiiului. Pe ḑiua de 2 Iuliu s'a convocatŭ o comisiune, în care se află şi óspeţĭ dela băile acelea, ca sĕ chibzuiască cum sĕ se întrebuinţeze banii spre ajungerea scopului.

—0—

Din Vameşŭ-Odriheiu ni se trimitŭ urmatórele rêndurĭ: „Subscrisulŭ prin aceste rêndurĭ îşĭ ţine de datorinţă sântă a aduce mulţămită on. d. notarŭ cercualŭ Kovács Domokos, şi d-lorŭ proprietarĭ Szász Mihai şi Kertész Mihái, toţĭ din V. Odriheiu, carĭ din bună voinţa dênşilorŭ mi-au cumpĕratŭ unŭ patrahirŭ nou cu 4 fl. v. a., pentru care faptă creştinéscă le dorescŭ din adênculŭ inimei ca D-ḑeu sĕ 'i ţină la mulţĭ anĭ.« Nicolau Maiorŭ, parochŭ gr. cat

—0—

In urma stricărei, ce a cauzatŭ ploile pe linia călei ferate Predealŭ-Ploeştĭ, s'a sistatŭ cu totulŭ atâtŭ circularea trenurilorŭ de persóne, câtŭ şi a celorŭ de mărfurĭ. Intre Sinaia şi Câmpina este stăvilarulŭ la 3 locurĭ stricatŭ, între Câmpina şi Băicoiu este dela podulŭ Cuciului unŭ stâlpŭ stricatŭ. După informaţiunile primite va reîncepe Dumineca 16/28 l. c. circulaţia trenului de persóne cu transbordare la podulŭ stricatŭ; circulaţia trenurilorŭ de mărfurĭ însĕ nu va începe decâtŭ după 10—12 ḑile.

—0—

Erĭ diminéţă la 6 óre a fostŭ esecutatŭ în Semlin ucigaşulŭ Zvejic de cătră călĕulŭ Kozarek. Alaltaerĭ după amédĭ delicventulŭ a pusŭ de l'a rasŭ, şi-a împletitŭ apoi o cunună şi a probatŭ cu ea sĕ vadă cum îi va şedea funia.

Conservatorulŭ de musică în Cluşiu

Cluşiu, 24 Iuniu.

Fiindŭ vorba de artă şi fiindŭ de interesŭ comunŭ referada „Ellenzék«-ului din Cluşiu, Nr. 142 din 23/6 a. c. despre conservatorulŭ de musică, o reproducemŭ în traducere fidelă, precum urméză:

»Conservatoriulŭ de musică din Cluşiu alaltăerĭ şi-a ţinutŭ serbarea încheierei anului, în sala cea mare a redutei urbane în presenţa unui distinsŭ şi numerosŭ publicŭ. Concertulŭ a conţinutŭ 8 piese clasice alese, tóte esecutate numai de elevii institutului.

»Predarea pieselorŭ singuratice a documentatŭ o pregătire fundamentală, ba o înaintare surprindĕtóre, încâtŭ întru adevĕrŭ numai a gratula putemŭ, atâtŭ elevelorŭ câtŭ şi profesorilorŭ zeloşĭ.

»Producţiunea de piano a d-şórelorŭ Katinka Szontágh, Ida Solcz, Anna Mark şi Anna Papp, esecutată cu precisiune, a documentatŭ technică sigură, ce s'a ridicatŭ mai până la nivelulŭ priceperei şi îndeplinirei artistice; precum şi piesele de cantŭ vocalŭ ale d-şórelorŭ Paula Hausenblass, Etelka Mark, Gizella Vizi şi d-na Ioann Müller, predarea cărora a documentatŭ organe totŭ aşa de frumóse şi demne spre desvoltare mai departe, precum şi o cultură rară în arta de cântŭ, şi tóte au bine meritatŭ repeţitele aplause frenetice din partea publicului pricepĕtorŭ de arte.

»Cea mai distinsă a fostŭ însĕ splendida producţiune de violină a d-şórei Sidonia Papp. Concertulŭ de violină a lui Mendelsohn l'a esecutatŭ, pe lângă acompaniamentulŭ orchestrului, cu aşa mare bravură, câtŭ a surprinsŭ publiculŭ; fineţa, eleganţa, cugetile musicalĭ, ca sĕ ḑicemŭ aşa: rotunḑimea plastică, îi caracteriséză jocu̦lŭ ei, şi la tóte acestea contribue o technică aşa înaltŭ desvoltată, pe care numai violoniştii de profesiune o posedŭ, ale cărora producţiunĭ au ajunsŭ la nivelulŭ artisticŭ.

„Conservatoriulŭ póte fi fălosŭ cu d-şóra Sidonia Papp şi cu astfelŭ de profesorĭ şi direcţiune, cu unŭ cuvêntŭ: cu unŭ aşa înaltŭ institutŭ musicalŭ, — e dovadă viă d-şóra — care institutŭ îşĭ are chemarea a'i dona artei musicale patriotice distinse talente artistice.«

La acestea numai aceea observŭ, cum că d-şórele Anna şi Sidonia Papp, carĭ au escelatŭ între elevele acestui escelentŭ institutŭ musicalŭ, suntŭ fiice de românŭ adevĕrate, ale d-lui Alesiu Papp advocatŭ în Cluşiu. Şi noi din parte-ne le gratulămŭ din inimă, pentru că facŭ onóre şi renume bunŭ naţiunei nóstre, între connaţionalii străinĭ, precum arată aplausele şi recunóscinţele bine meritate din partea lorŭ. Inainte romăncuţe tinerele pe calea apucată, vĕ poftimŭ prosperare şi mai departe.— Sĕ trăiéscă!

Unŭ diletantŭ.

ELEMENTE DE DISORDINE

Rodna vechiă, 18 Iuniu 1885.

Domnule Redactorŭ! Intr'unŭ numĕrŭ din Aprilie alŭ ḑiarelorŭ maghiare ce aparŭ în Cluşiu cetii o scrisóre de insinuare ca membri fundatorĭ la »Kulturegylet« trimisă împreună cu taxa de 100 fl. din partea d-lorŭ Szelemi Geza, Vizner Otto, Kadar Antal, Mihalovics Ellek, şi Süpner Ferencz, toţĭ »néoşĭ maghiarĭ« şi cei 3 dintâiu aruncaţĭ de vêntulŭ care a dusŭ pe ceştĭ 2 din urmă în comuna grăniţĕréscă Rodna vechiă, comitatulŭ Bistriţa-Năsăud. Totŭ în acea scrisóre ei rógă în urmă pre cei competenţĭ a trimite în acéstă comună, respective în acestŭ ţinutŭ numai »maghiarĭ şi patrioţĭ bunĭ«, precum şi a li se trimite statutele pentru de a înfiinţa în locŭ o filială. Am aşteptatŭ sĕ vedem ce va fi din asta şi sĕ mĕ convingŭ de adevĕratele intenţiunĭ ale lorŭ şi ale companionilorŭ lorŭ din acéstă comună, deşi planulŭ şi procedura maghiară patriotică modernă a lorŭ mi-era încâtva cunoscută din disputele cu ei şi chiarŭ scopulŭ pentru care veniţĭ i-a adusŭ acĭ. Ei carĭ n'au unŭ peteců de pămêntŭ proprietate în acestŭ ţinutŭ curatŭ românescŭ, ci suntŭ nisce veneticĭ, carĭ trăiescŭ şi se nutrescŭ din sudórea poporului românŭ, de care suntŭ încunjuraţĭ în depărtare de sute de kilometri în tóte direcţiunile, voiescŭ a juca rolulŭ de conducĕtorĭ în tóte afacerile, a maghiarisa şi terorisa. Sĕ aducŭ deocamdată unŭ singurŭ esemplu pentru documentarea celorŭ ḑise:

In anulŭ trecutŭ s'a înfiinţatŭ aci în locŭ o reuniune de lectură, cu statute aprobate de ministerŭ şi constătătóre din membrii inteligenţei locale fără deosebire de naţionalitate. Acéstă reuniune îşĭ alegea biroulŭ din sînulŭ membrilorŭ, îşĭ avea localitatea în birtulŭ grăniţărescŭ, şi avea ḑiare în tóte trei limbile patriei, în proporţiune cu numĕrulŭ membrilorŭ, în scurtŭ membri trăiau în armonià, departe de frecările naţionale îndatin te pe aiurea. Se întâmplă însĕ, că cătră finele anului trecutŭ unŭ orcanŭ din Pesta ne aduce în mijloculŭ nostru pe d Szelemi Geza (slavonŭ) şi pe d. Otto Vizner (evreu) amêndoi „maghiarĭ« înfocaţĭ, ambii ca substituţĭ în conducerea minelorŭ de plumbŭ şi cositorŭ ce se află în locŭ, şi trimişĭ anume spre a face propagandă unguréscă, după cum însuşĭ d. Szelemi s'a esprimatŭ. Inteligința ungurésca locală, constătătóre din 3 învĕţătorĭ la şcóla de statŭ, din unŭ medicŭ la mine, Dr. Kadar (Românŭ de pre la Abrudŭ, dér de presentŭ celŭ mai înfocatŭ maghiarŭ) şi mi se pare că şi din unŭ apotecarŭ orĭ neguţătorŭ nu şţiu ce e, că de origine e sasŭ, are nume săsescŭ şi mai nainte a fostŭ germanŭ, apoi românŭ şi cine mai scie ce, ér astăḑĭ se ḑice că şi-a schimbatŭ naţionalitatea din sasŭ séu ce a fostŭ în »ungurŭ«, ér caracterulŭ din apotecarŭ în jidanŭ séu armênŭ, apoi mai constă din 2 neguţătorĭ toţĭ armenĭ, au primitŭ cu braţele deschise pe numiţii, privindu'i ca pe nisce salvatorĭ, trimişĭ chiarŭ de provedinţă acĭ, pentru a le înmulţi numĕrulŭ şi ceata. Şi cum nu, căcĭ dênşii de 6 anĭ au şcólă de statŭ cu limba de propunere esclusivŭ ungurĕscă şi cu învĕţătorĭ plătiţĭ totŭ din sudórea poporului românŭ cu scopŭ de a ne maghiarisa. S'au înşelatŭ însĕ rĕu, au făcutŭ sporulŭ racului în tóte. Cam cătră finea anului trecutŭ, fostulŭ preşedinte alŭ reuniunei de lectură este transferatŭ din locŭ, şi astfelŭ loculŭ rĕmâne vacantŭ. Românii aveau de cugetŭ şi erau în dreptŭ a'şĭ alege preşedinte din sînulŭ lorŭ şi anume pe d. jude administrativŭ Ionŭ Issip, maghiaronii însĕ mişcară totulŭ şi înscriseră ca membrii câţĭ traşĭ şi împinşĭ de partida lorŭ, numai pentru a puté paralisa séu împedeca alegerea susnumitului domnŭ şi prin asta le şi succese, cu maioritate de votŭ, a pune în fruntea reuniunii pre veneticulŭ Vizner, venitŭ abia de două lunĭ acĭ, şi pre care nimenea încă nu'lŭ cunósce şi nu scie ce plătesce, şi acésta faţă de unŭ omŭ respectabilŭ, probatŭ şi servitŭ aprópe de 30 de anĭ pre terenulŭ administraţiunei şi de 20 de anĭ în acéstă comună.

Se trece asta şi în curêndŭ se înfiinţéză »Kulturegylet«-ulŭ, maghiaronii de pe aci se entusiasméză şi-şĭ vĕdŭ visulŭ şi scopulŭ, pentru carĭ în deosebĭ au fostŭ trămişĭ pre aci, aprópe de realisare, se înscriu câţiva ca membri fundatorĭ şi la tótă ocasiunea îşĭ arată dinţiĭ de lupŭ. Primulŭ pasŭ obraznicŭ se vĕdesce érăşĭ cu ocasiunea constituirei reuniunei de lectură în modŭ definitivŭ pre 3 anĭ, întêmplată acum la 13 l. c. D. Szelemi voia a ajunge preşedinte şi ca sĕ-şĭ câştige şi voturĭ de ale membrilorŭ românĭ, ca unŭ omŭ deschisŭ ce e, descopere Româniloru intenţiunea rabiată, prin care d. Vizner cugeta a fi susţinutŭ în postŭ de armenĭ, jidanĭ etc. şi anume că elŭ are de cugetŭ în perioda următóre sĕ scótă limba română din usulŭ protocolarŭ şi de desbatere. Românii însĕ au rĕmasŭ constanţĭ pre lângă propusulŭ lorŭ de a alege pre d. Issip. Ţinêndu-se adunare generală, maghiaronii ca sĕ isbutéscă n'au mai ţinutŭ sémă de statute, au făcutŭ în adevĕrŭ larmă ţigănéscă nevoindŭ a verificá nisce Românĭ însinuaţĭ ca membri. In urmă vĕḑêndŭ, că nu e chipŭ a se înţelege

omenesce cu maghiaronii, Românii 9 la numĕrŭ în frunte cu d. cavaler Florianŭ Porcius, membru alŭ academiei române din Bucurescĭ, îșĭ dau demisiunea de membri și părăsescŭ localulŭ; prin asta apoi maghiaronii și-au ajunsŭ scopulŭ. Totŭ ca sĕ facă mai îngreunătóre posiția de membru pentru Românĭ, au ridicatŭ și taxa dela 40 la 80 cr.; apoi pentru ĭoi românescĭ n'au voitŭ sĕ dea mai multŭ de 25 fl. și numai după multă stăruință și provocare la lealitate, căcĭ Românii le-au votatŭ lorŭ fără observare 60 fl., au ridicatŭ și ei suma la 40 fl. Voindŭ a procurá Românii »Gazeta« și »Tribuna«, dênșii le-au rĕspunsŭ, că acestea nu suntŭ bune, deórece suntŭ contra guvernului. Acum înse îșĭ potŭ petrece cum vorŭ voi, potŭ sĕ-șĭ alégă pre orĭ șĭ cine, căcĭ Românii nu-i vorŭ mai incomodá.

Așa stau lucrurile și în aste părțĭ muntóse, se vede că nicĭ în munte nu te poțĭ bucurá de aerŭ curatŭ, căcĭ și acela încă e infectatŭ; altcum în inteligința și poporațiunea de pre aci, maghiaronĭĭ află resistință și opunere și potŭ fi sigurĭ că în deșertŭ le va fi tótă munca.

Munteanulŭ.

Bibliofilia și bibliomania. Bibliofilii apusului. Espaniolii și Românii ca bibliofilĭ.

Bibliofiiulŭ e unŭ felŭ de omŭ, a cărui intimă fericire constă în căutarea și găsirea cărțilorŭ mai multŭ seu mai puținŭ rare. Bibliofilulŭ X. posede o carte a cărei dată e din 1513; bibliografulŭ Y și bibliografulŭ Z posedŭ aceiașĭ carte; bibliografulŭ X e mâniatŭ și urăsce cartea din 1513; dér când ceilalțĭ doi bibliografĭĭ n'au cartea din 1513, bibliofilulŭ X... îșĭ iubesce odorulŭ din 1513; c'unŭ amorŭ nemărginitŭ. Am eu, tu n'ai, elŭ n'are, nimenĭ n'are, e adevĕrata plăcere, neîntrecuta fericire a egoismului bibliofilŭ.

O pasiune ca tóte pasiunile acéstă bibliofiliă!.. cu căldurile, cu luptele, cu victoriele și cu decepțiunile séle, cu atâtŭ mai marĭ și mai întinse cu câtŭ bibliofilulŭ îșĭ dă mai bine séma de însemnătatea cărțeĭ peste care dă séu pe care o posede. Ba încă adesea orĭ acéstă pasiune devine atâtŭ de puternică, încâtŭ bibliofilia se schimbă în bibliomaniă; și atuncĭ în cercetările séle, bibliomanulŭ e capabilŭ de tóte nostimadele, de o mulțime de enormitățĭ. Florentinulŭ Magliabecchi a rĕmasŭ nemuritorŭ nu tocmai pentru colosala lui învĕțătură, ci mai multŭ din causa bibliomaniei séle.

Bine înțelesŭ fiă că noi nu trebue sĕ ne îngrijimŭ, întru câtŭ ne privesce, de neajunsurile séu de enormitățile carĭ nascŭ din bibliomaniă în alte țĕrĭ. Din fericire séu din nefericire, în ceea ce privesce bibliomania ba chiar și bibliofilia, putemŭ fi liniștițĭ și avemŭ dreptulŭ a dormi pe amêndouĕ urechile de se póte, căcĭ în contra acestei molime a bibliofiliei suntemŭ apărațĭ de indiferentismulŭ, de neîntrerupta nóstră nepăsare. Fără Pasteur și fără Espaniolulŭ Ferran, ne-amŭ inoculatŭ noi înșine acestŭ virus care ne preservă într'unŭ modŭ suveranŭ. Trecemŭ pe lângă orice carte cu disprețulŭ hidalgului andalusŭ, și décă condescindemŭ a ne pleca — onóre mare! — privirea asupră-i, apoi astă privire nu are dreptŭ resultatŭ decâtŭ cuvintele; »eh!.... moftŭ!....« séu „eh! cine ce scie ce próstă, ce schilódă traducțiune.«

Și trecemŭ, afundându-ne și mai adâncŭ în luminatulŭ nostru indiferentismŭ!

*

Inótă totușĭ în acéstă mare a indiferentismului nostru vr'o câțiva bibliofilĭ, dér cine-i vede, cine-i distinge în acestŭ gurgite vasto alŭ Bucurescilorŭ?! Suntemŭ în acéstă privință frațĭ de cruce, aidoma, întocmai cu Espaniolii. In bibliofiliă mergemŭ mână în mână cu nobilii supușĭ ai regelui Alfonso. Arcades ambo ar dice unŭ Francesŭ bibliofilŭ care cunoscêndŭ așa numitele »cosas de Espanas bibliofilas,« ar cunósce și cestiunile bibliofiliei române. La Sevilla, unde se danță seguidilla, și la Bucurescĭ, unde bibliofilia te umple de »filipescĭ,« aceeașĭ desprețuitóre nemișcare pentru cărțile cele vechĭ. Nu cunóscemŭ cele ce se întêmplă cu cărțile vechĭ române, séu mai bine cu tesaurile bibliografice de orice natură carĭ rătăcescŭ prin România, trecêndŭ când prin durerose, când prin nostime tribulațiunĭ. Nu le cunóscemŭ, căcĭ cine la noi e la pândă pentru a aflá și apoi a da în vilegulŭ publicitățeĭ cum se dice, cutare accidentŭ séu cutare jalnică nenorocire întêmplată unei psaltire, unui manuscriptŭ istoricŭ românŭ? Avemŭ altele de făcutŭ și décă unŭ orĭ-cine ar avea curagiulŭ sĕ învinovățéscă pe unŭ altŭ óre-cine de acéstă a lui nepăsare, celŭ d'alŭ doilea óre-cine, omŭ practicŭ și părtașŭ în momentele-i de odihnă alŭ poețilorŭ naturalișțĭ ai Franciei, ar rĕspunde celui d'ântêiu cu versurile lui Richepain din »la Chauson des Gueux:«

Et antendant, il faut vivre,
Et payer quand on est ivre.

Și pasŭ apoi de-i mai vorbesce de bibliofiliă și de îndatorirea ce ar avea în cutare circumstanță bibliofilă!

„Român.“ *„Gion.“*

Ordinea esamenelorŭ publice dela gimnasiulŭ română gr. or. din Bradŭ cu finea anului scolasticŭ 1884/5.

Lunĭ în 24 Iuniu st. vechiu înainte de amédĭ: 10—1 oră după amédĭ clasa a III-a normală din tóte obiectele; după amédĭ: 3—6 óre clasa a IV-a normală din tóte obiectele, învĕțătorii esaminatorĭ în ambele clase: Ioanŭ Germanŭ și Petru Rimbașŭ.

Marțĭ în 25 Iuniu st. v. înainte de amédĭ: 8—12 óre clasa I gimnasială Latina prof. G. Părău; Geografia prof. V. Bonea; Matematica prof. C. Costin și Maghiara prof. G. Părău. După amédĭ: 3—6 óre clasa a II-a gimnasială Româna prof. S. Albu; Istoria universală (poporală, orientală și Grecii) prof. V. Bonea și Germana prof. V. Bonea; dela 6—7 óre esercițiĭ gimnastice.

Miercurĭ în 26 Iuniu st. v. înainte de amédĭ: 8—12 óre clasa a III-a gimnasială. Religiunea catichetulŭ V. Damianŭ; Geografia V. Bonea; Fisica prof. St. Albu și Matematica prof. C. Costin. După amédĭ: 3—6 óre clasa IV gimn, Latina, Matematica prof. C. Costinŭ; Maghiara prof. G. Părău; Româna prof. St. Albu; Germana și Istoria patriei prof. V. Bonea; 6—7 óre. Cântulŭ.

In 27 Iuniu după serviciulŭ divinŭ cu rugăciune de mulțămită în biserica din locŭ se va încheia anulŭ scolasticŭ 1884/5 cu cetirea clasificațiunilorŭ și împărțirea premielorŭ în sala gimnasiului.

La acestea esamene, precum și la festivitatea de încheierea anului scolasticŭ are onóre Direcțiunea a învita pre toțĭ binevoitorii acestui gimnasiu.

Bradŭ în 9 Iuniu, 1885.

Direcțiunea dela gimnasiulŭ gr. or. românŭ.

V. Damianŭ,
directorŭ.

AVISŬ

Adunarea generală a »Reuniunei învĕțătorilorŭ români Selăgienĭ« se va ținé éstŭ-timpŭ în 14 Iuliu în comuna Ciseriu.

Se invită toțĭ membrii reuniunei și toțĭ părtinitorii învĕțămêntului poporalŭ.

Zelău 23 Iuniu 1885.

Din încredințarea președintelui
Gavrilŭ Trifu.
v.-președinte.

INVITARE.

In comuna Sângeorgiulŭ de câmpiă, în folosulŭ bisericei gr. cath. ce se zidesce aicĭ, se va ținé în 2 Augustŭ n. curentŭ o petrecere de véra cu danțŭ, la carea tóte stimatele familii, carĭ fură învitate în anulŭ trecutŭ se învită din nou a participa, fără a li se trimite învitărĭ.

Toțĭ aceia, carĭ îșĭ țînŭ dreptŭ și voiescŭ a participá, — cărora din greșélă nu li s'au trimisŭ în anulŭ trecutŭ învitărĭ — sĕ se adreseze la subscrișii séu în séra petrecerei la casarŭ pentru bilete.

Inceputulŭ la 6 óre p. m.

Prețulŭ întrărei de persónă 2 fl. v. a., de familiă 4 fl. v. a. până la 3 persóne, de aici încolo 5 fl. v. a.

Participanții vorŭ primi o cină și unŭ dejunŭ gratisŭ.

Petrecerea și în timpŭ nefavoritŭ încă se va ținé în localitățile unde s'a ținutŭ și în anulŭ trecutŭ.

NB. Ofertele mărinimóse se vorŭ primi cu mulțămită și se vorŭ cu ta pre cale diaristică. Celelalte diare suntŭ rugate a publicá acéstă învitare.

Sângeorgiulŭ de câmpiă în 12 Iuniu 1885.

In numele comitetului arangiatorŭ

Dr. *Ioanŭ Uilăcanŭ.* *Dionisiu Simonŭ,*

ULTIME SCIRI.

Pelerinagiulŭ proiectatŭ pe diua de 28 și 29 Iuniu n, la Velehrad s-a sistatŭ, din considerațiunĭ sanitare, fiindŭ bântuitŭ ținutulŭ Velehradului de bóle infectante.

In dilele acestea, toțĭ representanții puterilorŭ streine, carĭ petrecŭ afară din Cetinje, s'au adunatŭ în capitala Muntenegrului pentru câteva dile, cum se dice pentru afecerĭ urgente; îndată după aceea representantulŭ austriacŭ a plecatŭ la Viena, ér celŭ grecescŭ la Atena.

In contra redactorului „Gazetei Narodova,“ în contra președintelui unei reuniunĭ de studențĭ și în contra ascultătorilorŭ dela politechniculŭ „Stwiertnia“ s'a începutŭ cercetare penală de cătră tribunalŭ, pentru că la mormêntulŭ unui studentŭ rusŭ au ținutŭ discursurĭ politice.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

Oradea-mare, 26 Iuniu. — Ministrulŭ-președinte Tisza a sositŭ séra la 6 óre însoțitŭ de consilierulŭ ministerialŭ Tarkovich (?). La gară l'au primitŭ fișpanulŭ Döry, vicepanulŭ Boethy, mulțĭ onorațiorĭ. Visită cu fișpanulŭ casina națională și representațiunea teatrală. Séra la 8 óre a fostŭ banchetŭ festivŭ de 500 de persóne în birtulŭ Rozsabokor. Séra la 11 óre a plecatŭ la Peșta.

DIVERSE.

O furătură îndrăsneță. — Citimŭ în »Vocea Botoșanilorŭ«: »In mijloculŭ unei discuțiunĭ de afacerĭ ce se urma între mai mulțĭ advocațĭ, în sala tribunalului, resulta că d-lŭ Ioanŭ Arapu, advocatŭ și senatorŭ, avea asupra-șĭ suma de dece mii de lei. Incepêndu-se ședința publică și venindŭ la ordine procesulŭ la care d-lŭ Arapu se presintă ca advocatŭ, în timpulŭ ce pleda, unŭ domnŭ se apropie de elŭ și adresându-i câteva vorbe ii șterge portofoliulŭ, fără ca acesta sĕ simță golulŭ ce-i rĕmăsese în buzunarŭ. Magistratulŭ ce presida observase cele întêmplate, dar credŭ că e glumă; când însĕ se încredință că glumețulŭ a părăsitŭ sala ședinței, imediatŭ comunică observațiunea sa grefierului și acesta informă pe păgubașŭ de lipsa portofoliului sĕu. Spăriatŭ d. Arapu cere suspendarea ședinței și se aruncă afară în căutarea îndrăsnețului glumețŭ, ilŭ găsesce în fine retrasŭ, ocupatŭ cu deschiderea portofoliului fără a fi găsitŭ încă secretulŭ încuetórei. — „Pentru ce mi-ai luatŭ portofoliulŭ?« strigă d-lŭ Arapu cu o voce ce i-o dĕduse rĕsuflarea bucuriei, că și-a găsitŭ banii menițĭ a dispărea din proprietatea sa și a face fericirea acelui ce în urmă cu emfasă va fi disŭ: beati possidentis. — »Ca să-mĭ facŭ o țigară,« rĕspunse naivulŭ îndrăsnețŭ, cu tóte că nu era unŭ port-tabacŭ. — »Te poftescŭ ca altă dată, voindŭ a-țĭ face o țigară din banii mĕi, sĕ-mĭ spui și mie,« dise păgubașulŭ.

***

Buclele de pe frunte. — Bietele cărliónțe împărtășescŭ acuma sórta reginei Maria Stuart. Pe câtŭ suntŭ iubite de unii, pe atâta suntŭ urîte de alții. Deja în secolulŭ trecutŭ Göthe, celŭ mai mare poetŭ alŭ timpului, spunea de soru-sa că ar fi prea frumósă, dacă ar purta pĕrulŭ pe frunte; dênsu nu putea suferí când o femeiă purta fruntea gólă și astădĭ în secolulŭ nostru, când moda buclelorŭ pe frunte este atâtŭ de împrăștiată, una din cele dintêiu femei din lume i-a declaratŭ rĕsboiu de mórte. Se scie de multŭ, că Regina Angliei nu sufere acéstă modă, din care causă damele ei de onóre nu purtau nicĭodată bucle, séu pĕrulŭ tăiatŭ »à la breton.« Acuma trei lunĭ însă nora reginei, Principesa de Valles, îșĭ tăiă pĕrulŭ »à la breton,« și damele curții credêndŭ că vorŭ putea acuma sĕ profite de acéstă ocasiune, îșĭ tăiară tóte pĕrulŭ după acéstă modă. Dar ce se întâmplă? Regina vĕdêndŭ acésta, dete unŭ ordinŭ, totŭ așa de severŭ ca unŭ ucaz rusescŭ, ca tóte damele sĕ rĕmâe departe de curte, până ce le va cresce pĕrulŭ, spre a-lŭ purta ca până acuma. Tristeța damelorŭ a fostŭ mare, căcĭ orĭ ce s'ar dice totŭ suntŭ frumóse cărliónțele; ele dau figurei ceva sburdalnicŭ și cochetŭ. Dacă n'ar fi așa, le-ar fi cântatŭ óre așa de multŭ celŭ mai mare poetŭ alŭ secolului trecutŭ?

***

La unŭ esamenŭ. — Profesorulŭ adresându-se către unŭ școlarŭ: — „Ce este România?“ Școlarulŭ: — „România este o țéră, care se mărginesce la miadă-nópte.... se mărginesce la miadă-nópte cu.... și care se mărginesce la miadă-di cu.... apoi se mărginesce la răsăritŭ... — „Și d-ta eștĭ mărginitŭ în tóte; du-te la locŭ“, dise profesorulŭ,

***

O bună socotélă. — Nu de multŭ unŭ băiețelŭ întrebă pe unŭ cofetarŭ de prețulŭ unorŭ acadele. — „Șése la 5 banĭ,« i rĕspunse cofetarulŭ. — »Șése la 5 banĭ,« repetă băiatulŭ, »va sĕ dică cincĭ acadele la 4 banĭ, 4 la 3 banĭ, 3 la 2 banĭ și 2 la 1 banŭ; prin urmare o acadea pentru nimicŭ; așa dar, te rogŭ domnule, dă'mĭ numai una.«

La tribunalŭ. — Președintele: »Ai auditŭ declarația martorilorŭ, acusarea procurorului și apĕrarea advocatului dumitale — mai ai, după tóte astea, ceva de observatŭ?« — Inculpatulŭ: »Eu chemŭ pe Dumnedeu de martorŭ alŭ nevinovăției mele!« — Președintele: »Ascultarea martorilorŭ încheiată fiindŭ, cererea dumitale pentru ascultarea ulteriorŭ a martorului numitŭ, e contra legei și nu se póte luá în considerare.«

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 25 Iuniu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	9945.
Rentă de hârtiă 5%	92 80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	123 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.75
Bonurĭ rurale ungare	102.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C2.25
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	102.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale transilvane	101.—
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117.20
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	119.75
Renta de hărtiă austriacă	82 60
Renta de arg. austr.	83.20
Renta de aurŭ austr.	108 40
Losurile din 1860	139 25
Acțiunile băncei austro-ungare	858.—
Act. băncei de creditŭ ung.	287.75
Act. băncei de creditŭ austr.	288.20
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.87
Napoleon-d'orĭ	9.85 —
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.
Londra 10 Livres sterlinge	124.25

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 11 Iuniu st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89 1/4	89 3/4
Renta rom. amort. (5%)	93 1/4	93 1/2
» convert. (6%)	89	89 1/2
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	104 1/4	104 1/2
» " " (5%)	88	88 1/4
» » urban (7%)	101 3/4	102 1/4
» » » (6%)	93	95
» » » (5%)	86	86 1/4
Banca națională a Românieĭ	1250	1260
Ac. de asig. Dacia-Rom.	292	295
« » » Națională	235	238
Aurŭ	9.90(%)	10 %
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.04

Cursulu pieței Brașovŭ

din 26 Iuniu st. v. 1885.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.94	8.95
Argint românesc	8.80	8.85
Napoleon-d'orĭ	9.85	9.87
Lire turcescĭ	11.10	11.15
Imperialĭ	10.10	10.15
Galbenĭ	5.80	5.84
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.—
Ruble Rusescĭ	123.—	125.—
Discontulŭ	7—10 % pe anŭ.	

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" se potŭ cumpĕra în tutungeria lui **I. Gross.**

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5·00	7.45	—
Predealŭ	—	9 45	12.50	—
	—	9.47	1.09	—
Timișŭ	—	10.11	1.40	—
Brașovŭ	—	10.44	2.27	—
	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Hașfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighișóra	10.29	1.30	8.0'	—
	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediașŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blașiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiușŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10 23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clusiu	5.56	5.58	12.59	—
	6.08	6.08	—	8.00
Nedeșdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	9.13	—	4.05
	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 59	—
Szolnok	2 58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	2.10	10.05	10.30
Viena	6.35	2.45	10.50	—
	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1 45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.4'	7.29	9.11	11.49
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.?8	2.31	—
Rév	—	7.42	11 36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.45	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.0	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.35	6.24	—
Clușiu	—	10 01	5.05	6.43	—
	12 05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriș	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	11.43	—	9.31	—
	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.68	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiușŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blașŭ	6.02	12 57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copșa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediașŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5 30	11.0
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Brașovŭ	—	5.20	—	7.14	1.09
	—	5.3	—	—	1.50
Timișŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ	—	6.32	—	—	3.23
	--	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.44

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12 20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3 50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6 14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	12.00	4 53
	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok	11 02	3.44	11 40
	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3 37	7 53	5.55
Glogovațŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4 38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5 10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7 14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10 10	—	12.24
Șibotŭ	10.43	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2 18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timișóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroșeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Hațegŭ	7 53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Banița	10.11	3.35	6.07
Petroșeni	10.43	4.04	6.59

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7 40	2 54	7.24
Aradŭ	7 50	3 10	7.40

Petroșeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșeni	6 49	9 33	5.38
Banița	7.27	10.14	6.06
Crivadia	8.06	10 54	6.45
Pui	8.50	11 37	7.35
Hațegŭ	9.31	12.17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8.44
Simeria	10.53	1 35	9.15

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.